

Фінансова стабільність та механізми підтримки в ЄС

Фінансова стабільність є одним з головних пріоритетів для Європейського Союзу, оскільки стабільний фінансовий сектор забезпечує передумови для сталого економічного зростання, зниження ризику криз та підвищення довіри до фінансових ринків.

У цій презентації ми розглянемо значення фінансової стабільності в ЄС, роль Європейського стабілізаційного механізму, структуру Європейської системи фінансового нагляду та інструменти антикризової підтримки, що використовуються для забезпечення стійкості фінансової системи ЄС.

Значення фінансової стабільності в ЄС

Забезпечення економічного зростання

Стабільний фінансовий сектор сприяє довгостроковому зростанню, забезпечуючи підприємства та споживачів доступом до капіталу, що стимулює інвестиції та споживання.

Підвищення довіри до фінансової системи

Стабільність збільшує довіру як внутрішніх, так і зовнішніх інвесторів, знижуючи ризики відтоку капіталу та валютних коливань.

Зниження ризику криз

Фінансова стабільність дозволяє уникнути банківських панік і криз ліквідності, таких як фінансова криза 2008 року чи боргова криза еврозони.

Сприяння інтеграції європейських фінансових ринків

Стійка фінансова система дозволяє країнам-членам краще координувати економічну політику, сприяючи глибшій інтеграції фінансових ринків.

Фактори впливу на фінансову стабільність в ЄС

Фінансова нестабільність у банківському секторі

Банківська система є основним каналом поширення криз. Кризові явища можуть виникнути внаслідок низької капіталізації банків, високих рівнів непрацюючих кредитів та слабкої ліквідності.

Фінансова залежність країн-членів

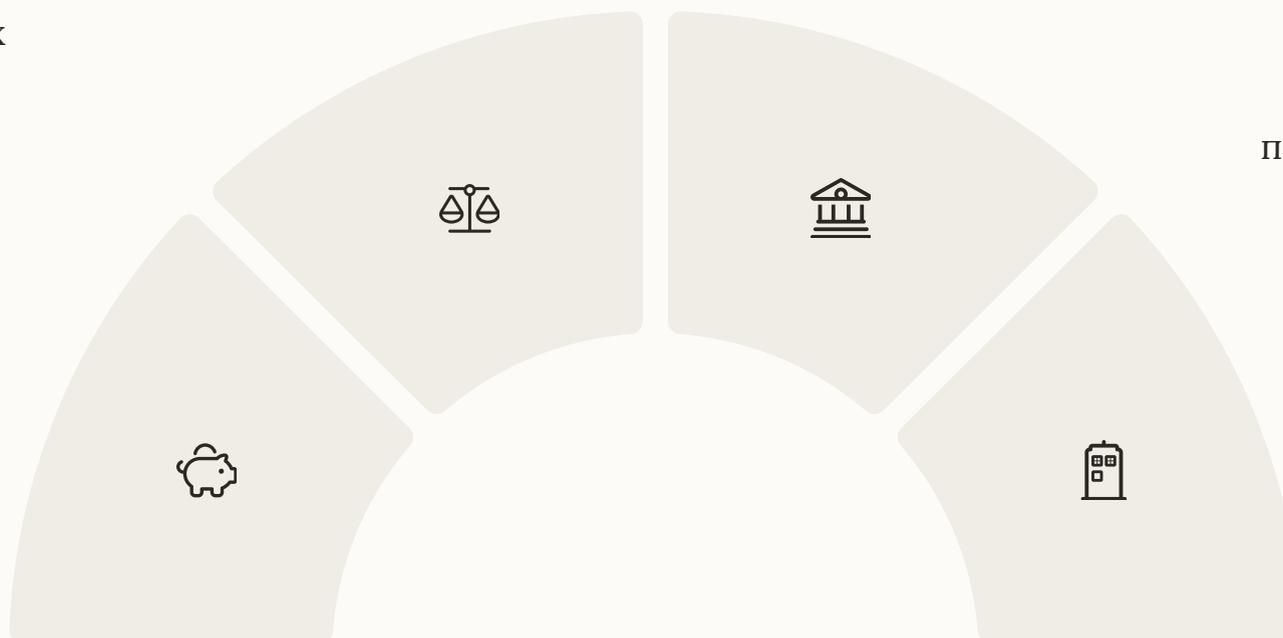
Різний рівень економічного розвитку між країнами, різні бюджетні політики та боргові навантаження створюють ризик нестабільності.

Інституційні фактори

ЄЦБ відіграє центральну роль у монетарній політиці, стабілізації банківського сектору та зниженні інфляційних ризиків, сприяючи стабільності цін.

Монетарна політика

ЄЦБ здійснює контроль над інфляцією, використовуючи інструменти монетарної політики, такі як зміна процентних ставок та програми купівлі активів.

Європейський стабілізаційний механізм (ESM)

Європейський стабілізаційний механізм є однією з основних структур фінансової стабільності в ЄС, створеною для запобігання фінансовим кризам і підтримки економічної стабільності країн-членів єврозони. ESM став наступником тимчасових механізмів фінансової допомоги, що застосовувались на початку фінансової кризи.

Фінансові інструменти ESM

Пряме надання кредитів

Фінансова допомога країнам, які перебувають під загрозою дефолту, для стабілізації їхньої економіки та запобігання поширенню кризи на інші країни єврозони.

Придбання облігацій

Викуп облігацій на первинному та вторинному ринках для зменшення вартості запозичень для країн, які мають труднощі з отриманням фінансування.

Реконструкція банківської системи

Надання фінансування для рекапіталізації банків, щоб уникнути банківської кризи та втрати довіри до фінансової системи країни.

Кредитні лінії

Надання превентивних кредитних ліній країнам, які мають певні економічні труднощі, але все ще здатні виконувати фінансові зобов'язання.

Роль ЕSM у кризових ситуаціях

Забезпечення ліквідності

Надання швидкої фінансової підтримки країнам-членам, які стикаються з труднощами у фінансуванні, дозволяє уникнути дефолту та економічної нестабільності.

Відновлення довіри інвесторів

Надання гарантій фінансової стабільності сприяє зниженню процентних ставок на ринку та полегшує доступ до фінансування.

Забезпечення стійкості фінансових систем

Підтримка банківської системи допомагає уникнути масштабних банківських криз та забезпечує нормальне функціонування фінансових ринків.

Стабілізація ринків облігацій

Викуп облігацій країн-членів дозволяє знизити вартість запозичень та уникнути фінансової паніки на ринках.

Європейська система фінансового нагляду (ESFS)

Створення ESFS

Започаткована після глобальної фінансової кризи 2008 року

Мета ESFS

Забезпечення стійкості фінансової системи ЄС

Структура ESFS

Складається з кількох важливих органів нагляду

Європейська система фінансового нагляду була створена з метою забезпечення стійкості фінансової системи та підвищення надійності і прозорості фінансових установ у ЄС. Вона запровадила нову модель регуляторного нагляду, яка дозволяє ефективно контролювати фінансові ризики та координувати дії на рівні ЄС.

Основні органи ESFS

Орган	Основні функції
Європейська рада з системних ризиків (ESRB)	Моніторинг і попередження системних ризиків, які можуть вплинути на стабільність фінансової системи ЄС
Європейське банківське управління (EBA)	Координація та розробка єдиних правил для банківського сектору, забезпечення стабільності та інтеграції банківського ринку ЄС
Європейська комісія з цінних паперів та ринків (ESMA)	Регулювання ринків цінних паперів та забезпечення їх стабільного функціонування
Європейське управління з нагляду за страховою діяльністю та пенсійними фондами (EIOPA)	Забезпечення стабільності ринків страхування та пенсійного забезпечення

Єдиний наглядовий механізм (SSM)

Єдиний наглядовий механізм є одним із основних елементів Банківського союзу ЄС, створеним для зміцнення нагляду за банками країн єврозони. Цей механізм був запроваджений у 2014 році як відповідь на фінансову кризу та проблеми з банківською стабільністю.

Переваги ESFS та SSM

Гармонізація стандартів

Сприяють гармонізації стандартів фінансового нагляду та забезпечують тіснішу координацію між національними регуляторами.

Виявлення ризиків

Дозволяють своєчасно виявляти та усувати ризики в банківській системі еврозони завдяки централізованому нагляду та єдиним стандартам.

Підвищення довіри

Стабільний фінансовий нагляд сприяє довірі до фінансових установ, що є важливим фактором для економічного зростання та залучення інвестицій.

Стрес-тести як інструмент антикризової підтримки

Сценарії стрес-тестів

Стрес-тести включають різні сценарії, що імітують несприятливі умови, такі як різкі економічні спади, зростання безробіття, падіння цін на активи або валютні коливання.

Показники стійкості

Тестування передбачає оцінку ключових показників банків, таких як коефіцієнти капіталу (СЕТ1), ліквідність та платоспроможність.

Результати та висновки

Результати стрес-тестів надаються керівництву банків та регуляторам для прийняття рішень щодо коригувальних заходів.

Оцінка ризиків у банківській системі

1

Кредитний ризик

Оцінюється ймовірність неплатоспроможності клієнтів банку, особливо в умовах рецесії. Ненадійні кредити створюють загрозу для стабільності банку.

2

Ризик ліквідності

Оцінка ризику ліквідності дозволяє виявити можливі проблеми із забезпеченням коштів у кризових умовах, що є важливим для запобігання банківським панікам.

3

Ризик ринкової волатильності

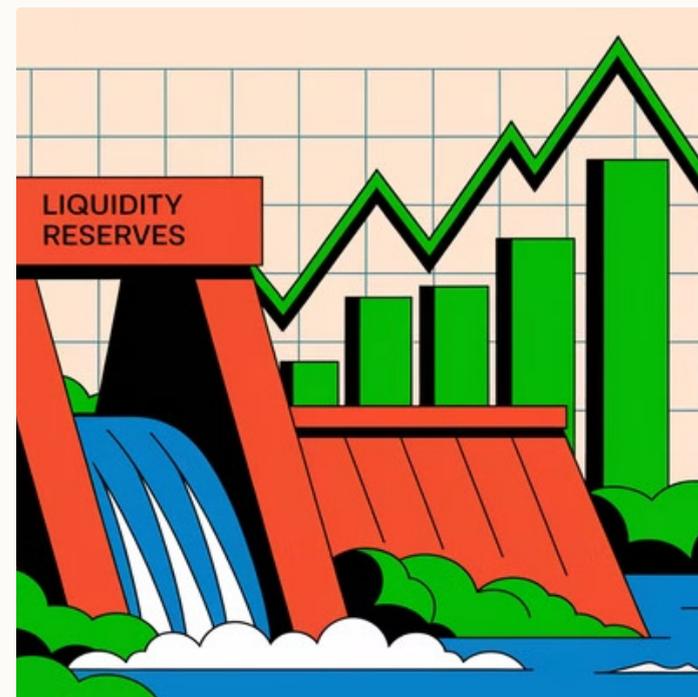
Моніторинг та оцінка ринкових ризиків важливі для запобігання втратам через падіння цін на активи, що може вплинути на платоспроможність.

4

Операційний ризик

Включає ризики, пов'язані з можливими помилками в операційних процесах або зовнішніми факторами, як-от кіберзагрози чи природні катастрофи.

Заходи на основі результатів оцінки ризиків

На основі результатів оцінки ризиків та стрес-тестів можуть бути прийняті такі заходи:

Збільшення капіталу

Якщо стрес-тести показують нестачу капіталу, регулятори можуть зобов'язати установи підвищити капітал або отримати підтримку від антикризових фондів.

Зміна структури активів

Банкам може бути рекомендовано зменшити ризикові активи або змінити їхню структуру для зниження загального рівня ризику.

Зміцнення ліквідності

Банкам може бути рекомендовано покращити свої ліквідні резерви для забезпечення стабільності в умовах потенційного відтоку коштів.